

Onderzoek geurhinder en veehouderij
Hasselterdijk 51b, Zwolle

ONDERZOEK GEURHINDER EN VEEHOUDERIJ HASSELTEDIJK 51B, ZWOLLE

Status:	Definitief
Datum:	4 juli 2024
Projectnummer:	2023-113
Versie:	2

INHOUDSOPGAVE

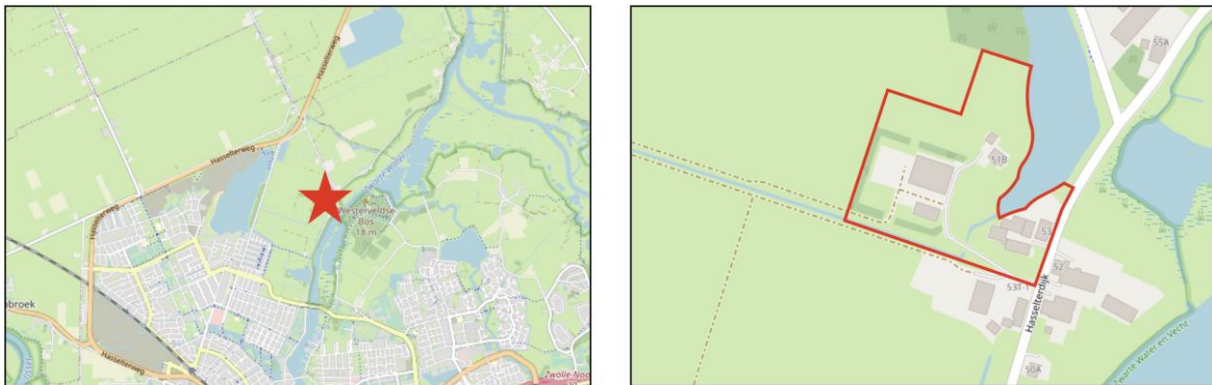
Hoofdstuk 1 Inleiding.....	4
Hoofdstuk 2 Wettelijk kader.....	5
2.1 Algemeen.....	5
2.2 Toetsingskader ruimte-voor-ruimte woning	5
2.3 Woon- en leefklimaat	5
2.4 Gemeentelijk beleid.....	6
Hoofdstuk 3 Uitgangspunten.....	7
3.1 Situatie plangebied.....	7
3.2 Omliggende veehouderijen	8
Hoofdstuk 4 Toetsing aanvaardbaar woon- en leefklimaat.....	9
4.1 Algemeen.....	9
4.2 Voorgrondgeurbelasting.....	9
4.3 Achtergrondgeurbelasting.....	10
Hoofdstuk 5 Conclusie.....	11
Bijlage bij het onderzoek.....	12
Bijlage 1 Voorgrondgeurbelasting	12
Bijlage 2 Voorgrondgeurbelasting ('worstcase' benadering)	13

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Voorliggend onderzoek geurhinder en veehouderij heeft betrekking op de percelen gelegen aan de Hasselterdijk 51b en 53 in het buitengebied van Zwolle. Op het perceel aan de Hasselterdijk 51b is een agrarische bedrijfswoning aanwezig met een rundveestal en andere bijgebouwen. Op het perceel aan de Hasselterdijk 53 staat een woning met enkele bijgebouwen.

Initiatiefnemer is voornemens om, op één schuur na, alle bijgebouwen te slopen, de bedrijfswoning op de Hasselterdijk 51b om te zetten naar een reguliere woning en een compensatiewoning te bouwen, evenals twee bijgebouwen.

In afbeelding 1.1 is de ligging van het plangebied ten opzichte van de omgeving weergegeven. In deze afbeelding is tevens de locatie van het plangebied weergegeven met een ster en een rode omlijnning.

Afbeelding 1.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van de directe omgeving (Bron: OpenStreetMap)

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen. Tijdens deze procedure spelen, met betrekking tot geurhinder van veehouderijen, twee zaken een belangrijke rol:

- Kan ter plaatse van voorgenomen ontwikkeling een aanvaardbaar woon- en leefklimaat worden gegarandeerd (artikel 5.92, lid 2 van Besluit kwaliteit leefomgeving)?
- En: worden omliggende veehouderijen (onevenredig) geschaad in hun belangen?

Voorliggend onderzoek geeft antwoord op de twee bovengenoemde vragen. Ten eerste wordt de voor- en achtergrondgeurbelasting in kaart gebracht, waardoor wel of niet geconcludeerd kan worden of ter plaatse van het geurgevoelig gebouw sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Ten tweede wordt de planologische geurruimte en milieurechten van de veehouderijen ten opzichte van het geurgevoelig gebouw geanalyseerd of de belangen van deze bedrijven worden geschaad in het voornemen.

Voor het berekenen van de voorgrondgeurbelasting wordt gebruik gemaakt van het voorgeschreven programma V-Stacks vergunning 2020, zoals staat vermeld in artikel 8.13, lid 1 van de Omgevingsregeling. Voor het berekenen van de achtergrondgeurbelasting wordt gebruik gemaakt van V-Stacks gebied 2020 en Geomilieu 2023.

HOOFDSTUK 2 WETTELIJK KADER

2.1 Algemeen

De normen voor de geurbelasting, die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig gebouw, zijn opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl). In artikel 5.91 wordt onder geurgevoelig gebouw het volgende verstaan:

- Woonfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
- Onderwijsfunctie en nevengebruiksfuncties daarvan;
- Gezondheidszorgfunctie met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan;
- Bijeenkomstfunctie voor kinderopvang met bedgebied en nevengebruiksfuncties daarvan.

Afhankelijk van of de locatie al dan niet binnen een concentratiegebied ligt en of deze binnen of buiten een bebouwingscontour ligt, bestaan er verschillende normen. Volgens het Bkl bestaat er onderscheid tussen landbouwhuisdieren met en zonder geuremissiefactor.

- De landbouwhuisdieren met een geuremissiefactor staan ook bekend als OU-dieren. In Bijlage V van de Omgevingsregeling zijn deze dieren met een geuremissiefactor opgenomen. Deze geuremissiefactor wordt uitgedrukt in odour units per seconde. In Bijlage VI van de Omgevingsregeling zijn aanvullende technieken en reductiepercentages opgenomen. Door middel van deze geuremissiefactoren en indien relevant de reductiepercentages, is het mogelijk om de geurbelasting op een geurgevoelig gebouw te achterhalen, waardoor deze getoetst kan worden aan de geurnorm.
- De landbouwhuisdieren, waarbij geen geuremissiefactoren zijn gesteld, staan ook bekend als VA-dieren. Voor deze dieren zijn in artikel 5.112 van het Bkl minimale een vaste afstand tussen de gevel van een veehouderij en de gevel van een geurgevoelig gebouw opgenomen.

2.2 Toetsingskader ruimte-voor-ruimte woning

In artikel 5.111 van het Bkl is een minimumafstand tussen de gevel van een ruimte-voor-ruimte woning (erventransitiebeleid) en het emissiepunt van een dierenverblijf. De minimumafstanden zijn als volgt:

- In de bebouwde kom bedraagt de afstand 100 meter;
- Buiten de bebouwde kom bedraagt de afstand 50 meter;

Dit is van toepassing op alle diercategorieën (OU-dieren en VA-dieren). In hetzelfde artikel zijn voorwaarden genoemd om de woning als een ruimte-voor-ruimte woning te kunnen beschouwen. Het gaat om een geurgevoelig gebouw die op of na 19 maart 2000 gebouwd is:

- Op een kavel die op dat tijdstip in gebruik was voor het houden van landbouwhuisdieren in dierenverblijven;
- In samenhang met het geheel of gedeeltelijk buiten werking van de dierenverblijven, en;
- In samenhang met de sloop van de dierenverblijven.

In voorliggend geval wordt voldaan aan de hierboven gestelde voorwaarden, waardoor de te realiseren woning gezien kan worden als een ruimte-voor-ruimte woning. De afstandsnorm van 50 meter is van toepassing.

2.3 Woon- en leefklimaat

Wanneer een geurgevoelig gebouw wordt gerealiseerd dient rekening gehouden te worden met de voor- en achtergrondgeurbelasting ten gevolge van de omliggende veehouderijen.

Voor de analyse is aansluiting gezocht bij het document *Relatie tussen geurimissie en geurhinder in de intensieve veehouderij*¹ en de tabellen A (achtergrondgeurbelasting) en B (voorgondgeurbelasting)², waarin de relatie geschetst wordt tussen de voor- en achtergrondgeurbelasting en de geurhinder voor concentratie- en niet-concentratiegebieden.

¹ PRA Odournet, *Relatie tussen geurimissie en geurhinder in de intensieve veehouderij*, 2007

² <https://iplo.nl/praktijksituaties/veehouderijen/geur-veehouderijen/bepalen-geurhinder-geurbelasting-veehouderij/#Achtergrondbelastingenvoorgondbelasting>

De gemeente Zwolle volgens de Meststoffenwet niet in een concentratiegebied. Hieronder is in een tabel de milieukwaliteitseisen voor niet-concentratiegebieden weergegeven, waarin de milieuklassen met corresponderende percentages van geurghinderden zijn opgenomen.

Milieukwaliteit	Geurghinderden [%]	Voorgrondgeurbelasting [OU _E /m ³]	Achtergrondgeurbelasting [OU _E /m ³]
Zeer goed	<5	<0,7	<1,5
Goed	5 – 10	0,7 – 1,8	1,5 – 3,5
Redelijk goed	10 – 15	1,8 – 3,0	3,5 – 6,5
Matig	15 – 20	3,0 – 4,5	6,5 – 10,0
Tamelijk slecht	20 – 25	4,5 – 6,5	10,0 – 14,0
Slecht	25 – 30	6,5 – 8,5	14,0 – 19,0
Zeer slecht	30 – 35	8,5 – 11,3	19,0 – 25,0
Extreem slecht	>35	>11,3	>25

Tabel 1 Milieukwaliteitseisen niet-concentratiegebieden (Bron: Tabellen A en B)

2.4 Gemeentelijk beleid

Het Bkl maak het voor een gemeente mogelijk om in een omgevingsplan andere geurnormen te stellen. Daarmee krijgt de gemeente een instrument om de ontwikkeling van (grootschalige) veehouderij te sturen en de geurbelasting op geurgevoelige gebouwen te regelen. Gemeenten mogen, binnen bepaalde grenzen (artikel 5.109, lid 2), in een omgevingsplan afwijken van de normen uit het Bkl. De gemeente heeft in haar omgevingsplan nog geen andere geurnormen opgenomen.

HOOFDSTUK 3 UITGANGSPUNTEN

3.1 Situatie plangebied

Zoals in de inleiding aangegeven bestaat het perceel aan de Hasselterdijk 51b uit een agrarische bedrijfswoning, rundveestal en enkele bijgebouwen. Op het perceel aan de Hasselterdijk 53 staat een woning en een aantal bijgebouwen. Hieronder worden de werkzaamheden opgesomd die plaatsvinden om de voorgenomen situatie te realiseren:

- Sloop van alle bijgebouwen op de percelen van Hasselterdijk 51b en 53, op een karakteristieke schuur na op het perceel van Hasselterdijk 53;
- Realiseren compensatiewoning met bijgebouw;
- (Planologisch) omzetten bedrijfswoning naar reguliere woning en realiseren (landelijk) bijgebouw;

In afbeelding 3.1 en is een situatieoverzicht weergegeven uit het erfinrichtingsplan.

Afbeelding 3.1 Situatieoverzicht plangebied (Bron: dé Erfontwikkelaar)

3.2 Omliggende veehouderijen

In het kader van het geuronderzoek zijn de omliggende veehouderijen beschouwd. Het blijkt dat binnen een straal van 1 kilometer alleen een agrarische bestemming ligt aan de Hasselterdijk 52 (tezamen met Hasselterdijk 53t/1). Op de Hasselterdijk 48 en de Ruimzichtweg 6 zijn geen veehouderijen gevestigd, ondanks dat er wel een agrarische bestemming op de percelen ligt. Binnen de 1 en 2 kilometer liggen alleen melkveehouderijen met een geringe geuremissie waardoor alleen de veehouderij aan de Hasselterdijk 52 is meegenomen.

Voor de veehouderijen geldt een vastgestelde afstand van 50 meter tot het geurgevoelige gebouw. De buitenzijde van de dichtstbijzijnde veehouderij ligt op circa 85 meter van de te realiseren woning, dus er wordt voldaan aan de vaste afstandsnorm. In afbeelding 3.2 is de ligging van de te realiseren woning en de omliggende veehouderij weergegeven.

Afbeelding 3.2 Ligging veehouderijen (Bron: PDOK, bewerkt door BJZ.nu)

Om de voorgrondgeurbelasting op de te realiseren woning te berekenen wordt de maatgevende veehouderij (in voorliggend geval de enige veehouderij) aan de Hasselterdijk 52 te Zwolle in de berekening aangehouden.

Van aantasting van de planologische rechten van de omliggende veehouderijen kan pas sprake zijn als de betreffende woning maatgevend wordt voor een veehouderij. Tussen de woning en de omliggende veehouderij(en) bevindt zich het geurgevoelige gebouw aan de Hasselterdijk 52 die maatgevend is voor de betreffende veehouderij. Tevens wordt voldaan aan de vastgestelde afstand. De woning is niet maatgevend en er kan dus geen sprake zijn van de aantasting van de planologische rechten.

HOOFDSTUK 4 TOETSING AANVAARDBAAR WOON- EN LEEFKLIMAAT**4.1 Algemeen**

Wanneer een geurgevoelig gebouw wordt gerealiseerd dient er rekening gehouden te worden met de voor- en achtergrondgeurbelasting ten gevolge van de omliggende veehouderijen.

Om dit te bepalen wordt er gebruik gemaakt van de tabel met de milieukwaliteitseisen voor niet-concentratiegebieden, waarin de milieuklassen met corresponderende percentages van geurgehinderden zijn weergegeven.

Milieukwaliteit	Geurgehinderden [%]	Voorgrondgeurbelasting [OU _E /m ³]	Achtergrondgeurbelasting [OU _E /m ³]
Zeer goed	<5	<0,7	<1,5
Goed	5 – 10	0,7 – 1,8	1,5 – 3,5
Redelijk goed	10 – 15	1,8 – 3,0	3,5 – 6,5
Matig	15 – 20	3,0 – 4,5	6,5 – 10,0
Tamelijk slecht	20 – 25	4,5 – 6,5	10,0 – 14,0
Slecht	25 – 30	6,5 – 8,5	14,0 – 19,0
Zeer slecht	30 – 35	8,5 – 11,3	19,0 – 25,0
Extreem slecht	>35	>11,3	>25

Tabel 1 Milieukwaliteitseisen niet-concentratiegebieden (Bron: Tabellen A en B)

Ondanks dat het woon- en leefklimaat kan worden ingedeeld van zeer goed tot zeer slecht, zijn er geen wettelijke normen die vaststellen wanneer er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Hierdoor is het bevoegd gezag verantwoordelijk om aan de hand van de resultaten van voorliggend onderzoek vast te stellen of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

4.2 Voorgrondgeurbelasting

Voor de woning zijn vier coördinaten vastgesteld. Deze coördinaten zijn overeenkomstig de vier hoekpunten van de te realiseren woning. Daarnaast zijn de vier stallen van de veehouderij behorend bij de Hasselterdijk 52 ingevoerd. De exacte ingevoerde gegevens zijn terug te vinden in bijlage 1.

De voorgrondgeurbelasting bedraagt hoogstens 0,7 OU_E/m³. Met deze waarde wordt ruim voldaan aan de vastgestelde norm van 8 OU_E/m³ 98 percentiel voor een geurgevoelig gebouw buiten de bebouwde kom in een niet-concentratiegebied. In voorliggend geval zijn deze waarden niet leidend, maar geven deze wel inzicht in het leefklimaat. De milieukwaliteit kan worden vastgesteld als 'goed'.

In afbeelding 4.1 is de geurbelasting van alle berekende punten weergegeven

Geur gevoelige locaties:					
Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
5	1	201 736	506 868	8,0	0,6
6	2	201 733	506 858	8,0	0,6
7	3	201 747	506 853	8,0	0,7
8	4	201 750	506 863	8,0	0,6

Afbeelding 4.1 Resultaten voorgrondgeurbelasting (Bron: V-stacks vergunning)

Ten behoeve van een 'worstcase' benadering is nog een extra berekening gemaakt van de voorgrondgeurbelasting. Voor deze berekening is uitgegaan van de maximaal toegestane planologische situatie. Dit houdt in dat er, conform het bestemmingsplan Nationaal Landschap IJsseldelta (artikel 3.4.2) een stal ook buiten het bouwvlak mag worden gebouwd. In deze situatie zijn alle emissies op één punt gerekend. Dit betreft het punt van het perceel van de veehouderij aan de Hasselterdijk 52 dat het dichtst op de nieuwe woning ligt. De exacte ingevoerde gegevens zijn terug te vinden in bijlage 2.

De voorgrondgeurbelasting bedraagt hoogstens $2,8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$. Met deze waarde wordt ruim voldaan aan de vastgestelde norm van $8 \text{ OU}_E/\text{m}^3$ 98 percentiel voor een geurgevoelig gebouw buiten de bebouwde kom in een niet-concentratiegebied. In voorliggend geval zijn deze waarden niet leidend, maar geven deze wel inzicht in het leefklimaat. De milieukwaliteit kan worden vastgesteld als 'redelijk goed'.

In afbeelding 4.2 is de geurbelasting van alle berekende punten weergegeven.

Geur gevoelige locaties:					
Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	1	201 736	506 868	8,0	2,1
3	2	201 733	506 858	8,0	2,5
4	3	201 747	506 853	8,0	2,8
5	4	201 750	506 863	8,0	2,2

Afbeelding 4.2 Resultaten voorgrondgeurbelasting (Bron: V-stacks vergunning)

4.3 Achtergrondgeurbelasting

In voorliggend geval is de achtergrondgeurbelasting niet onderzocht omdat er maar één relevante veehouderij aanwezig is, waardoor de voorgrondgeurbelasting maatgevend is.

HOOFDSTUK 5 CONCLUSIE

Voorliggend onderzoek geurhinder en veehouderij heeft betrekking op het perceel gelegen aan de Hasselterdijk 51B in het buitengebied van de gemeente Zwolle. Initiatiefnemer is voornemens om op dit perceel een compensatiewoning toe te voegen en hiervoor de bestaande, landschap ontsierende bebouwing te slopen.

Ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling dient een ruimtelijke procedure te worden doorlopen. Tijdens deze procedure spelen, met betrekking tot geurhinder van veehouderijen, twee zaken een belangrijke rol:

- Kan ter plaatse van voorgenomen ontwikkeling een aanvaardbaar woon- en leefklimaat worden gegarandeerd (artikel 5.92, lid 2 van Besluit kwaliteit leefomgeving)?
- En: worden omliggende veehouderijen (onevenredig) geschaad in hun belangen?

Om te onderzoeken of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat, is de voorgrondgeurbelasting berekend.

Aantasting planologische rechten veehouderijen

Het geurgevoelig gebouw vormt geen belemmering voor een mogelijke uitbreiding van veehouderijen. Er zijn geurgevoelige gebouwen, die dichterbij de veehouderijen liggen, waardoor het nieuw gebouw niet maatgevend is voor de planologische rechten van de omringende veehouderijen.

Beoordeling woon- en leefklimaat

Om het woon- en leefklimaat te kunnen beoordelen is de voorgrondgeurbelasting berekend. De voorgrondgeurbelasting ten gevolge van de veehouderij aan de Hasselterdijk 52 bedraagt maximaal 0,7 OU_E/m³ ter plaatse van de woning. Met deze waarde is het woon- en leefklimaat als 'goed' te kwalificeren.

In voorliggend geval is de achtergrondgeurbelasting niet onderzocht omdat er maar één relevante veehouderij aanwezig is, waardoor de voorgrondgeurbelasting maatgevend is.

Aan het bevoegd gezag van de gemeente Zwolle is de afweging of het woon- en leefklimaat ter plaatse van de betreffende woning aanvaardbaar is.

BIJLAGE BIJ HET ONDERZOEK

Bijlage 1 Voorgrondgeurbelasting

Naam van de berekening: Hasselterdijk 51b, Zwolle

Gemaakt op: 2023-05-04 15:32:13

Rekentijd: 0:00:25

Naam van het bedrijf: Zwolle, Hasselterdijk 52

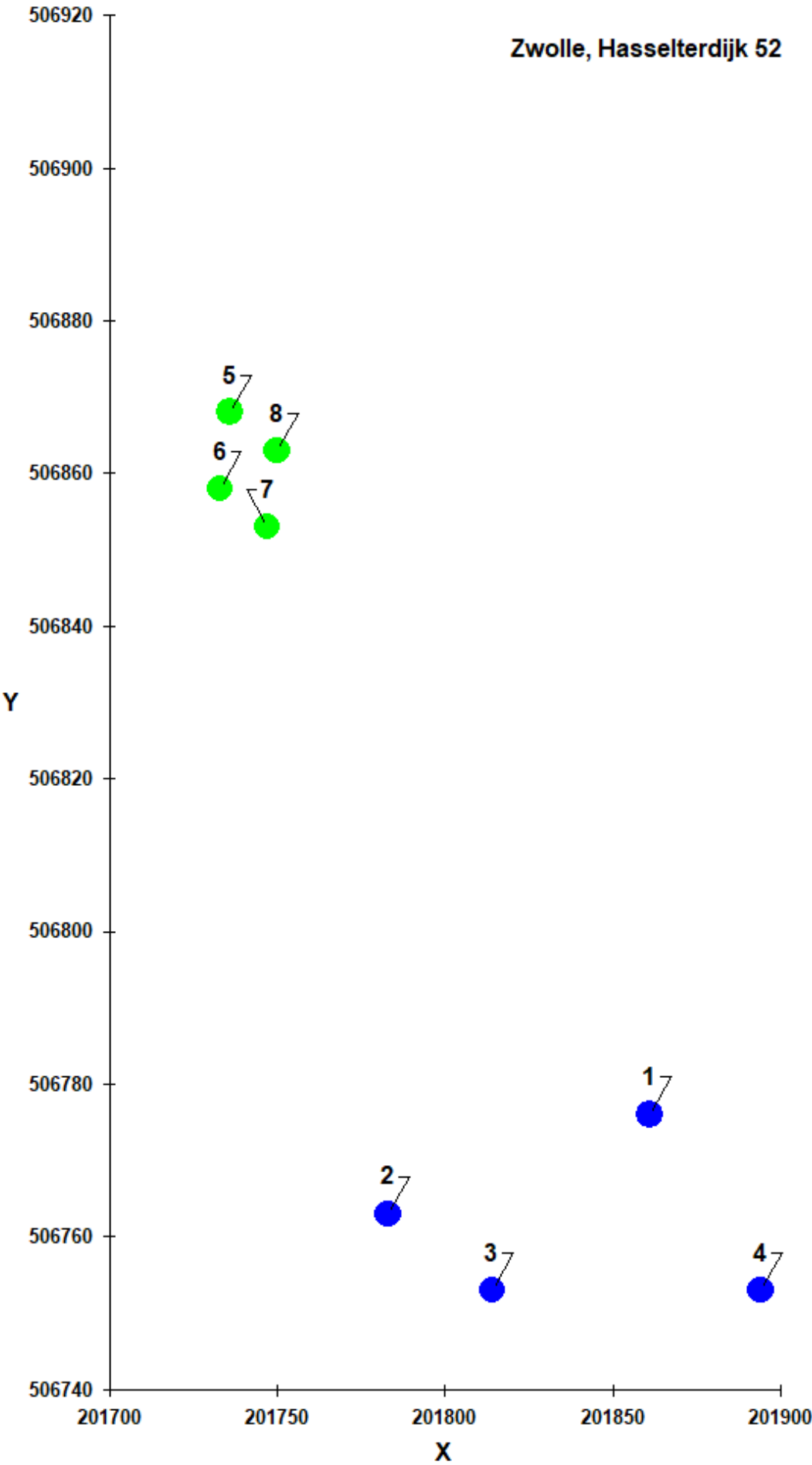
Berekende ruwheid: 0,243 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	1	201 861	506 776	3,5	0,5	0,40	276	3,6
2	2	201 783	506 763	5,5	0,6	4,00	734	3,3
3	3	201 814	506 753	1,5	0,5	0,40	174	3,0
4	4	201 894	506 753	1,5	0,5	0,40	347	4,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
5	1	201 736	506 868	8,0	0,6
6	2	201 733	506 858	8,0	0,6
7	3	201 747	506 853	8,0	0,7
8	4	201 750	506 863	8,0	0,6

Bijlage 2 Voorgrondgeurbelasting ('worstcase' benadering)

Naam van de berekening: Zwolle, Hasselterdijk 51B

Gemaakt op: 2024-07-04 14:58:06

Rekentijd: 0:00:31

Naam van het bedrijf: Zwolle, Hasselterdijk 51B

Berekende ruwheid: 0,243 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	Hasselterdijk 53	201 730	506 803	6,0	0,5	4,00	1 531	5,0

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
2	1	201 736	506 868	8,0	2,1
3	2	201 733	506 858	8,0	2,5
4	3	201 747	506 853	8,0	2,8
5	4	201 750	506 863	8,0	2,2

